

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

VII. De effectu intentionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

TITVLVS VI.

De defectu ministri.

Defectus ex parte Ministri, possunt contingere quo ad ea quæ in ipso requiruntur. Hæc autem sunt: In primis intentio, deinde dispositio animæ, dispositio corporalis, dispositio vestimentorum, dispositio in ministerio ipso, quo ad ea quæ in ipso possunt occurrere.

ANNOTATIONES.

Ex supradicta Rubrica constat, quod ex parte ministri consecrantis Corpus & Sanguinem Domini nostri Iesu Christi requirantur quinque, videlicet, intentio ipsius ministri, animæ, corporis, & vestimentorum dispositio, tum dispositio in ministerio quo ad occurrentia. Defectus circa intentionem est essentialis, circa reliqua verò est accidentalis tantùm.

TITVLVS VII.

De effectu intentionis.

1. **S**I quis non intendit conficere, sed delusoriè aliquid agere. Si aliquæ Hostiæ ex oblivione remaneant in Altari, vel aliqua pars vini, vel aliqua Hostia lateat, cum non intendat consecrare nisi quas videt. Item si quis habeat coram se undecim Hostias, & intendat consecrare solum decem, non determinans quas decem intendit: in his casibus non consecrat, quia requiritur intentio. Secus si putans quidem esse decem, tamen omnes voluit consecrare, quas coram se habebat: tunc enim omnes erunt consecratæ; atque ideo quilibet Sacerdos talem semper intentionem habere deberet, scilicet consecrandi eas omnes, quas ante se ad consecrandum positas haber.

Si

2. Si Sacerdos putans se tenere vnam Hostiam, post consecrationem inuenit fuisse duas simul iunctas, in sumptione sumat simul vtramque. Quod si deprehendat post sumptionem Corporis & Sanguinis, aut etiam post abluionem, reliquias aliquas relictas consecratas, eas sumat, siue paruae sint, siue magnae, quia ad idem sacrificium spectant.

3. Si verò relictæ sit Hostia integra consecrata, eam in tabernaculo cum alijs reponat: si hoc fieri nequit, sequenti Sacerdoti ibi celebraturo, in Altari supra Corporale decenter opertam, sumendam vnà cum altera, quam est consecraturus, relinquat: vel si neutram horum fieri possit, in ipso calice seu patena decenter conseruet, quousque vel in tabernaculo reponatur, vel ab altero sumatur: quod si non habeat quomodo honestè conseruetur, potest eam ipsemet sumere.

4. Si intentio non sit actualis in ipsa consecratione propter euagationem mentis: sed virtualis, cum accedens ad Altare intendat facere quod facit Ecclesia, conficitur Sacramentum, etsi curare debet Sacerdos, vt etiam actualem intentionem adhibeat,

ANNOTATIONES:

§. 1. Cùm ea quæ in Sacramentis geruntur diuersimodè & propter diuersa possunt agi, requiritur tam de necessitate Sacramenti quàm præcepti, in Sacramentorum administratione certa intentio ministrantis, non quidem faciendi illas externas actiones, tanquam merè phisicas actiones, sed requiritur intentio faciendi illas tanquam Sacramentum, idque vel sub illo conceptu aut sub alio qui hunc includit: vt intendendo facere quod Christus instituit, vel quod Ecclesia facit & seruat, vel quod Christiani faciunt.

S. Thomas 3. part. quæst. 64. art. 8. Concil. Trid. sess. 7. de Sacram. in genere can. 11. VViggers de Sacram. 9. 64. art. 8. §. n. 54.

§. 2. Intentio Ministri in conficiendo & conferendo Sacramento diuiditur communiter à Doctoribus in actualem, virtualem, & habitualem.

§. 3. Intentio actualis in hoc consistit, vt Minister

S. Thomas

Idem utato. Sacramenti eo temporis pronuntiatus forma sibi præ-
Layman. lib. sens actu eliciat voluntatem faciendi sacramentum
5. tract. 1. sicut Christus instituit & Romana Ecclesia facit & servat.
pap 5 n. 11. §. 4. Virtualis est, quando quis initio actionis cum
S. Thomas se incipit applicare ad iaciendum Sacramentum pro-
loco citato. posuit & voluit facere Sacramentum sicut Christus in-
Viggers de stituit & Ecclesia facit ac servat, & ex vi illius volun-
Sacram q. tatis, & rationis, & mentis compos applicat se ad illud
6. 1. art. 8. agendum, atque in actione progreditur, sed tamen di-
u. 52. strahitur mente, sic ut non advertat quid agat, dum
 profert verba formalia; ut v. g. si sacerdos dum se indu-
 it habeat animum consecrandi & offerendi Sacrifi-
 cium sicut Christus instituit, & vi illius voluntatis ac-
 cingat se operi, postea tamen mente distrahitur, & in-
 terim facit omnia necessaria ad Sacrificium; dicitur is
 habuisse intentionem virtuales consecrandi & offe-
 rendi Sacrificium si in ipso actu consecrationis dum
 profert formam, nullam intentionem habuerit.

Suaraz disp.

13. sect. 3.

Viggers de

Sacram q.

52 art. 4. n.

5. & 61.

Layman. loc.

68.

Layman. lib.

5. n. 11.

§. 5. Habitualis est quædam dispositio & prompti-
 tudo animi, quæ quis est inclinatus & dispositus ad al-
 iquid faciendum, absque tamen actu, qui vel simul
 existat, aut eam actualiter causet, quamvis antea actus
 aliqui processerint, unde illa inclinatio siue prompti-
 tudo nata sit quæ intentio non est sufficiens ad Sacra-
 mentum perficiendum, sed ad minus requiritur vir-
 tualis, estque hæc sufficiens; Nam si semper require-
 tur actualis omnia plena forent serupulis, mens enim
 hominis adeo lubrica est, ut cogitationem diu in vane
 tenere non possit. Actualis igitur optima, decentissima
 & diligenti studio curanda est, licet absolute nec-
 cessaria non sit ad Sacramenti validitatem; Virtualis
 sufficiens, habitualis autem insufficientis.

§. 6. Solet quoque ab aliquibus intentio diuidi
 hoc modo, primò in conditionatam & absolutam,
 quæ semper requiritur ad Sacramenti valorem, mini-
 me verò conditionata. Deinde intentio absoluta diui-
 ditur in actualem, virtuales, & habituales seu inter-
 pretatiuam. Eodemque recidit, si intentio diuidatur
 in formalem & interpretatiuam; formalis autem
 subdividatur in actualem & virtuales. Vtraque vero,
 tam actualis, quàm virtualis, denuò diuidatur in ex-
 plicitam & implicitam: Intentio implicita est, quæ
 in administratione seu consecratione Sacramentorum
 procedit secundum generalem & confusam rationem
 ut v. g. volo consecrando facere quod in Ecclesia Ca-
 tholica

tholica fieri solet. Explicite dicitur intentio quæ secundum specificam rationem procedit, vt volo conficere Sacramentum corporis Christi &c.

§. 7. Quando Sacerdos dubitat, an habuerit intentionem consecrandi actualem, aut virtualem debet repetere verba consecrationis cum intentione consecrandi, ratio est quia defectus intentionis est substantialis, sed in hac materia non oportet scrupulosum esse; ne via dæmoni aperiatur.

§. 8. Sacerdos nouiter ordinatus cum Episcopo in Missarum solemnibus concelebrans, seruare debet generalem intentionem proferendi verba consecrationis secundum voluntatem Ecclesiæ, quia non desunt qui existimant illos verba consecrationis non proferre formaliter, & cum intentione consecrandi, sed tantum recitatiuè & materialiter in signum potestatis sibi concessæ.

§. 9. si Sacerdos ad Altare deferat plures Hostias cum intentione eas consecrandi, aut si antequam ad Sacrificandum Sacristiam egrediatur, de consecrandis hostijs in Altari positis, vel ante Offertorium ipsi apponendis admoneatur, easdemque consecrare proponat, postea verò dum consecrat recordatur seu attendat tantum ad illam quam manibus tenet omnes nihilominus erunt consecratæ, quia quamuis non habeat intentionem actualem eas consecrandi, habet tamen virtualem manantem ex actuali, quam habuit consecrandi, quando illas accepit consecrandas. Quod tamen intelligendum est si in Corporali sint positæ, quia si ex obliuione intra Altare alicubi essent relictæ, aut si quis Sacerdote inscio, seu minimè aduertente hostias consecradas super Altari, vel etiã Corporali ponat eas non consecrabuntur, quia ne virtualiter quidem censetur intentio Sacerdotis se ad illas extendere.

§. 10. Si contingat hostias non consecratas cum hostijs consecratis confundi, seu misceri; potest ac debet totus cumulus ad Altare deferri, vt Sacerdos intendat consecrare illas tantum, quæ non sunt consecratæ.

§. 13. Quod attinet ad consecrationem calicis, solet intentio Sacerdotis sic semper intelligi, vt non intendat consecrare vinum quod forsitan deforis adhæret Calici, vnde si quæ guttæ in pede calicis, vel alibi foris hæreant non erunt consecratæ, nisi Sacerdos expressè non sine sacrilegio, eas consecrare velit: Verisimilius quoque est neque guttas consecrari, quæ intra Calicem

Bonar. de
Sacr. Euchar.
disp. 4. q. ult.
p. 10. n.
14.

Syluius 3.
part. 9. 8.
ars. 2.

Nauartus
in manuali
cap. 25. n. 91.
Layman
theol. moral.
lib. 5. tract. 4.
cap. 2. n. 14.
Wiggers de
Sacram. q.
74. art. 2.
dub. 1.

Layman lo-
co cit. n. 12.

Egidius
Coninck q.

74. art. 2. *siue* in interiore Calicis superficie à reliquo vino se-
dub. 3. n. 43. paratæ hærent. Nam hæc videtur esse communis &
 optima Ecclesiæ intentio, consecrandi omnem liquo-
 rem consecrabilem, qui per modum vnius continui
 in calice continetur.

Cavantis
part. 5. tit. 7.
num. 1.

§. 12. Si quis delusoriè profert verba consecratio-
 nis, non intendens conficere, enormissimum patrat
 Sacrilegium; & si fictionis pœniteat ante sumptio-
 nem potest resumere formam, non ex vi præcepti per-
 ficiendi Sacrificium, quod nondum inceptum est; sed
 vi præcepti non fingendi falsum in hoc ministerio, &
 consequenter non perseverandi in fictione, nec su-
 mendî potum & cibum per modum Sacramenti, quod
 non est, nec dandi alijs occasionem adorandi merum
 panem & vinum, post sumptionem verò ficti Sacra-
 menti seruetur, quod dictum est suprà ex Suarez tit. 5 §. 8.

TITVLVS VIII.

De defectibus dispositionis animæ.

1. **S**I quis suspensus, excommunicatus, degra-
 datus, irregularis, vel aliàs Canonicè impe-
 ditus, celebret: conficit quidem Sacramentum,
 sed grauissimè peccat, tam propter communitio-
 nem quam indignè sumit, quam propter execu-
 tionem Ordinum, quæ sibi erat interdicta.

2. Si quis habens copiam Confessoris celebret
 in peccato mortali, grauiter peccat.

3. Si quis autem in casu necessitatis non ha-
 bens copiam Confessoris, in peccato mortali abs-
 que contritione celebret, grauiter peccat. Secus
 si conteratur; debet tamen cum primùm poterit,
 confiteri.

4. Si in ipsa celebratione Missæ Sacerdos re-
 corderur se esse in peccato mortali, conteratur
 cum proposito confitendi, & satisfaciendi.

5. Si recorderur se esse excommunicatum, vel
 suspensum; similiter conteratur cum proposito
 petendi absolutionem. Ante consecrationem au-
 tem